

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 25.1.2006
KOM(2006) 21 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH
EUROPAPARLAMENTET**

TEMATISK STRATEGI FÖR TRYGGAD LIVSMEDELSFÖRSÖRJNING

**Föra arbetet med livsmedelsförsörjningen framåt för att uppnå
milleniumutvecklingsmålen**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Inledning	3
2.	Bakgrund	4
2.1.	Analys av temat.....	4
2.2.	Befintlig politisk ram	5
2.3.	Tidigare erfarenheter och lärdomar av dessa	6
2.4.	Faktorer som motiverar en tematisk strategi.....	6
3.	Tematiskt program	7
3.1.	Räckvidd (inklusive geografisk täckning)	7
3.2.	Principer för programplaneringen.....	8
3.3.	Mål	9
3.4.	Strategiska prioriteringar.....	9
3.5.	Strategiska prioriteringar för att främja tillhandahållandet av globala kollektiva nyttigheter och finansieringen av världsomspännande program.....	9
3.5.1.	Globala kollektiva nyttigheter.....	9
3.5.2.	Världsomspännande (och kontinentala) program	10
3.5.3.	Förespråkande och främjande av det globala arbetet för tryggad livsmedelsförsörjning	10
3.6.	Åtgärder för att trygga livsmedelsförsörjningen i exceptionella övergångssituationer och instabila stater.....	10
3.7.	Att främja innovativ politik och innovativa strategier	12
3.8.	Stödmottagare	12
3.9.	Partner för genomförandet av det tematiska programmet.....	13
	ANNEXES.....	14

MEDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

TEMATISK STRATEGI FÖR TRYGGAD LIVSMEDELSFÖRSÖRJNING

Föra arbetet med livsmedelsförsörjningen framåt för att uppnå milleniumutvecklingsmålen

1. INLEDNING

I ett försök att rationalisera och förenkla den lagstiftning som för närvarande reglerar gemenskapens yttre åtgärder har Europeiska kommissionen föreslagit sex nya instrument inom ramen för budgetplanen för 2007–2013. Tre av instrumenten (humanitärt bistånd, stabilitet och makroekonomiskt bistånd) är av övergripande karaktär och kommer att svara mot särskilda behov och omständigheter. De tre övriga instrumenten (stöd inför anslutningen, den europeiska grannskaps- och partnerskapspolitiken samt utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete) är avsedda för genomförandet av särskilda strategier och har en bestämd geografisk täckning. I framtiden kommer dessa instrument att utgöra rättslig grund för EU:s utgifter till program för externt samarbete, inklusive lämpliga tematiska program, och kommer bland annat att ersätta de nuvarande tematiska förordningarna.

Det tematiska programmet för livsmedelstrygghet är ett av de sju tematiska program som har fastställts av kommissionen¹. Den rättsliga grunden utgörs av instrumentet för utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete och av europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet. Enligt meddelandet från kommissionen om instrumenten för bistånd till tredjeländer inom ramen för den kommande budgetplanen för perioden 2007-2013 (KOM(2004) 626) kommer allt livsmedelsbistånd av humanitär karaktär att ingå i instrumentet för humanitärt bistånd i stället för att omfattas av separat tematisk finansiering.

Enligt förslagen till för tematiska program ett klart mervärde och omfattar åtgärder som kompletterar de geografiska programmen, som även i fortsättningen kommer att utgöra den huvudsakliga ramen för gemenskapens samarbete med tredjeländer.

Kommissionen har förbundit sig att inleda diskussioner med Europaparlamentet och rådet om omfattningen, målen och prioriteringarna för varje tematiskt program på grundval av formella meddelanden till de båda institutionerna. Denna process kommer att mynna ut i politiska riktlinjer för de följande etapperna av programplaneringen, framför allt de tematiska strategidokument som ska utarbetas enligt bestämmelserna för de ovannämnda instrumenten.

¹ Se meddelandet från kommissionen till rådet och Europaparlamentet ”Yttre åtgärder via tematiska program inom ramen för den kommande budgetplanen för perioden 2007–2013” - KOM(2005) 324, 3.8.2005.

2. BAKGRUND

2.1. Analys av temat

Det är i högsta grad befogat att ta upp problemet med den osäkra livsmedelförsörjningen², som ingår i det första millennieutvecklingsmålet (att mellan 1990 och 2015 halvera antalet människor som lider av svält). I dag lider uppskattningsvis 815 miljoner människor av ”kronisk” osäker livsmedelförsörjning i utvecklingsländerna, och ytterligare 5–10 % löper risk för ”akut” osäker livsmedelförsörjning orsakad av naturkatastrofer och sådana kriser som orsakats på mänsklig väg. Trots att framsteg har gjorts när det gäller att minska svälten på global nivå är det första millennieutvecklingsmålet fortfarande mycket avlägset i Afrika söder om Sahara, där det råder en ihållande osäker livsmedelförsörjning, som förvärras av återkommande politisk instabilitet.

I Afrika förorsakar kopplingen mellan osäker livsmedelförsörjning och konflikter, dålig samhällsstyrning och hiv-/aidspandemin stora problem för de nationella regeringarna, givarna och det civila samhället. Frågan om tillräckligt näringsintag är mycket viktig, vilket framgår av de globala proportioner som ”den dolda svälten”, det vill säga bristen på vitaminer och mineraler i födan, tar sig. Ett antal faktorer påverkar tillräckligt näringsintag, bland annat fördelning av livsmedel inom hushåll, matvanor mor-barn, beredning av och kvalitet på livsmedel, livsmedelssäkerhet, vattenförsörjning och sanitet. Den osäkra livsmedelförsörjningen förvärras som regel av miljöförstöring, dåliga produktionssystem, dåligt fungerande marknader och begränsade mänskliga resurser, och förstärks av bristande jämlikhet där den sociala rätten till livsmedel påverkas av kön, ålder och etnisk tillhörighet. Det finns belegg för att svält till överväldigande del förekommer på landsbygden, där det råder otillräcklig ekonomisk och fysisk tillgång till livsmedel. På grund av den växande fattigdomen i stadsområdena är emellertid den osäkra livsmedelförsörjningen i stadsområdena ett växande problem som det inte går att bortse ifrån.

Osäker livsmedelförsörjning, som både är orsak till och följd av absolut fattigdom, är inte tillräckligt erkänd, varken som ett utvecklingsmål eller som en indikator på ekonomiska eller sociala framsteg. Den är ofta nära förknippad med kortsiktiga åtgärder, såsom tillhandahållande av livsmedelsbistånd eller ökning av livsmedelstillgången, och därför förbises dess mångfacetterade karaktär. Den är inte tillräckligt integrerad som ett mål i de långsiktiga nationella utvecklingsstrategierna. En positiv aspekt är dock att det tas större hänsyn till livsmedelstryggheten i den andra generationens strategier för fattigdomsminskning, som ett resultat av att de nationella regeringarna blir alltmer medvetna om vikten av att skapa nationella strategier och program.

På senare år har det framkommit att en av de största utmaningarna består i att uppnå målen för tryggad livsmedelförsörjning under kriser, särskilt om de är komplexa och långvariga, när det råder politisk instabilitet och i övergångsekonomier. En blick på den globala livsmedelförsörjningen ger vid handen att det finns ett antal sårbara och ömtåliga länder som varken har de resurser eller den institutionella ram som krävs för att genomföra långsiktiga strategier under kriser. Under 2005 rådde det brist på livsmedel i 43 länder, varav 23 i Afrika och resten i Asien och Latinamerika. Problemet storlek och frekvens fordrar en ny långsiktig

² I Romdeklarationen om en tryggad global livsmedelförsörjning och i Världslivsmedelstoppmötets handlingsplan definieras tryggad livsmedelförsörjning som att alla människor vid alla tidpunkter har fysisk och ekonomisk tillgång till tillräckligt med näringsriktig och säker föda som uppfyller deras näringsbehov och matpreferenser och möjliggör ett aktivt och hälsosamt liv. FAO. 1996.

strukturell metod för att tackla de grundläggande orsakerna till den osäkra livsmedelsförsörjningen.

2.2. Befintlig politisk ram

EU:s politik på området för livsmedelsförsörjning, som upprättades 1996 genom rådets förordning (EG) nr 1292/96 kommer även fortsättningsvis att ligga till grund för kommissionens insatser i kampen mot svälten. Politiken har utvecklats från att endast bestå av tillhandahållande av livsmedelsbistånd till att omfatta breda strategier för tryggad livsmedelsförsörjning på nationell, regional och global nivå, där livsmedelsbiståndet är obundet och utgör ett instrument uteslutande avsett för nödsituationer.

Kommissionen är ledande internationell givare på området för livsmedelsförsörjning (sedan 1996 har 4,9 miljarder euro anslagits från budgetposten för tryggad livsmedelsförsörjning, det vill säga 500 miljoner euro om året i genomsnitt). Biståndet svarar mot olika övergångsfaser i i) länder som genomgår/har genomgått en kris, ii) länder som lider av kronisk osäker livsmedelsförsörjning och iii) övergångsekonomier. EU engagerar sig även aktivt i den internationella politiska debatten, till exempel om handel och livsmedelsbistånd (Världshandelsorganisationen, konventionen om livsmedelsbistånd och FAO:s rådgivande kommitté för hantering av överskottslager), och är en ledande givare till jordbruksforskning, både globalt (den rådgivande gruppen för internationell jordbruksforskning, CGIAR), regionalt (särskilt i Afrika) och nationellt.

I EU-politiken understryks dels den centrala roll som de strategier för fattigdomsminskning spelar som länderna själva ansvarar för och utarbetat i syfte att trygga livsmedelsförsörjningen på lång sikt, dels behovet av att ge högsta prioritet åt att bekämpa svält i kampen mot fattigdomen. Det erkänns även att livsmedelsförsörjningen kan vara högst sårbar och att tillfälliga kriser kan ge upphov till kroniska livsmedelsproblem, eftersom tillgångarna snabbt töms och utkomstmöjligheterna undermineras.

I en extern utvärdering 2004 bekräftades ändamålsenligheten i EU:s strategiska ram för livsmedelsförsörjningen, och den tillämpas därför även på det här tematiska programmet. I utvärderingen sägs att tryggad livsmedelsförsörjning endast kan åstadkommas, om man tar itu med problemen med utbudet av livsmedel, tillgången till livsmedel, kvaliteten på kosten och förebyggande av livsmedelskriser samtidigt.

Inom den vidare utvecklingspolitiska ramen, som bygger på 2000 års förklaring om utvecklingspolitiken, utgör livsmedelsförsörjningen även fortsättningsvis en prioritet enligt "Europeiskt samförstånd om EU:s utvecklingspolitik" [KOM(2005) 311], som antogs av kommissionen i juli 2005 och godkändes av rådet i november 2005.

I EU:s strategi för Afrika [KOM(2005) 489], som nyligen antogs av kommissionen och rådet, upprepas vikten av att ta itu med livsmedelsförsörjningen i Afrika som en del av en tillväxt och jordbruksutveckling som gynnar de fattiga. Vikten av jordbruksforskning betonas också.

Kommissionens bistånd vid övergången från katastrofbistånd (den humanitära fasen) till utvecklingsbistånd utformas inom en vid ekonomisk, social och politisk kontext som i EU:s meddelande "Att knyta samman katastrof-, återanpassnings- och utvecklingsbistånd"³ (*linking relief, rehabilitation and development, LRRD*) definieras som "återhämtningsprogram som

³ KOM(2001) 153.

successivt anses ersätta nödhjälpsinsatser för att stabilisera den ekonomiska och sociala situationen och underlätta övergången mot en medellång och långsiktig utvecklingsstrategi”.

2.3. Tidigare erfarenheter och lärdomar av dessa

I den externa utvärdering av EU:s politik och budgetpost rörande livsmedelsförsörjning som nyligen gjordes (2004) betonades, förutom riktigheten hos EU:s politik, även dess distinkta mervärde jämfört med andra givare på grund av dess inriktning på LRRD, partnerskap med flera olika typer av aktörer och kombination av olika genomförandeinstrument. I utvärderingen fastställdes dessutom följande områden där förbättringar bör göras inom ramen för det tematiska programmet:

- LRRD: en mer systematiskt tillvägagångssätt när det gäller LRRD skulle kunna bidra till att problem med den osäkra livsmedelsförsörjningen och dess dynamiska och mångfacetterade karaktär löses på ett effektivare sätt.
- Fokus på fattigdomsbekämpning: bättre integrering av tryggad livsmedelsförsörjning som ett prioriterat område i strategidokumentet för fattigdomsminskning och i EU:s landstrategidokument.
- Politik-/strategiutveckling: ökad dialog med och ökat stöd åt regeringar för att skapa en långsiktig politisk dialog om tryggad livsmedelsförsörjning.
- Samstämmig politik: ökad samstämmighet på nationell nivå genom att tryggad livsmedelsförsörjning integreras i EU:s land-/regionstrategidokument.

2.4. Faktorer som motiverar en tematisk strategi

Tanken med EU:s strategi är att målen att trygga livsmedelsförsörjningen skall integreras med långsiktiga och breda politiska åtgärder och strategier för fattigdomsminskning. Både de geografiska och tematiska programmen är viktiga för att uppnå dessa mål.

De geografiska programmen kommer att bli standardinstrument för genomförande av EU:s politik för tryggad livsmedelsförsörjning i hela världen, överallt där en ram för samarbetet med landets regering har upprättats och fungerar. Vid framtida anslag till länderna från de geografiska instrumenten kommer hänsyn att tas till i vilken mån tryggad livsmedelsförsörjning i landet har uppnåtts. I länder med osäker livsmedelsförsörjning kan det tematiska programmet användas till att stödja utvecklingen av politiska program för att garantera att en strategisk metod för tryggad livsmedelsförsörjning är förankrad i de nationella strategierna för fattigdomsminskning.

I länder som befinner sig i krissituationer som kräver humanitärt bistånd för att rädda eller skydda liv kommer bistånd att ges genom instrumentet för humanitärt bistånd. Det tematiska programmet kommer i samordning med kommissionens berörda avdelningar vid behov att användas i sådana situationer, efter avslutad katastrofhjälp, i syfte att underlätta en återhämtning och återanpassning och minska sårbarheten genom att lägga särskild vikt vid en trygg livsmedelsförsörjning.

I länder som befinner sig i en övergångsprocess motiveras tematiskt stöd framför geografiskt stöd av ett antal olika förhållanden, som kan delas in i tre kategorier:

- Situationer och länder i vilka det på grund av alternativa prioriteringar kan vara svårt att komma överens med partnerländernas regeringar om livsmedelsförsörjningsinsatser. Till exempel kan osäker livsmedelsförsörjning vara koncentrerad till vissa områden (bortom statlig kontroll) eller till vissa befolkningsgrupper (internflyktingar).
- Länder i vilka samarbetet har upphört eller där det inte finns någon samarbetsram (landstrategidokument). Frånvaron av en fungerande stat innebär att det civila samhället och de multilaterala organisationerna spelar en mer betydelsefull roll när det gäller att agera effektivt (t.ex. Somalia).
- ”Glömda kriser” i vilka det kan vara svårt att upprätta ett samarbete med de nationella regeringarna via geografiska instrument.

Syftet med det nya tematiska programmet är därför att säkerställa

i) politisk samstämmighet och kontinuitet i verksamheten längs hel LRRD-processen, ii) komplementaritet mellan de olika geografiska insatsnivåerna genom att ta itu med globala/kontinentala frågor och främja innovativa metoder och iii) samordning och harmonisering med och anpassning till partnerna i utvecklingsarbetet i syfte att föra livsmedelsförsörjningen framåt.

3. TEMATISKT PROGRAM

3.1. Räckvidd (inklusive geografisk täckning)

Genom meddelandet ”Yttre åtgärder via tematiska program inom ramen för den kommande budgetplanen för perioden 2007–2013” [KOM(2005) 324] planerar kommissionen ett tematiskt program som kan ”i) stödja tillhandahållandet av internationella kollektiva nyttigheter som direkt bidrar till en tryggad livsmedelsförsörjning och finansieringen av globala program, ii) åtgärda osäker livsmedelsförsörjning i länder eller regioner där det antingen saknas regering eller där regeringen inte har kontroll över vissa delar av landet, eller där det inte finns någon fungerande strategisk ram och iii) främja innovativa metoder och strategier för tryggad livsmedelsförsörjning.

Programmets täckning varierar beroende vilken del som avses:

- Den första delen är global, och som sådan inriktas den främst på de kontinentala, mellanregionala och regionala nivåerna, med särskild fokus på Afrika och alla andra områden med osäker livsmedelsförsörjning.
- Den andra delen av programmet kommer att genomföras främst på nationell och lokal nivå för att vid behov komplettera det geografiska instrumentet.
- Den tredje delen rör stöd åt innovativa politiska åtgärder, strategier och metoder för trygg livsmedelsförsörjning oavsett geografisk nivå (global, regional, nationell eller lokal).

3.2. Principer för programplaneringen

Vid planeringen av det tematiska programmet kommer följande att beaktas:

- **Subsidiaritetsprincipen** kommer att iakttas, utom när gäller långsiktigt strukturstöd, som skall finansieras genom de geografiska programmen (som fastställs i land-/regionstrategidokumentet) och stöd till övergångsinsatser enligt de skäl som anges i punkt 2.4. Programmet kan stödja innovativa projekt på regional, nationell och lokal nivå av pilotkaraktär vars syfte är att pröva nya metoder och instrument.
- Programmen kommer att göras tillräckligt **flexibla** för att svara mot snabbt föränderliga situationer, till exempel efterkrissituationer som behandlas i samband med den andra delen av programmet. För detta kan det fordras en anpassning av biståndets tidsram, finansieringsförfarandena, typen av verktyg och genomförandepartner.
- Programmet främjar **egenansvar** och stöder regionala och kontinentala organisationers roll och prioriteringar i de fall dessa är relevanta för livsmedelsförsörjningen, som ett komplement till de övriga parterna och instrumenten.
- Ett **tillvägagångssätt baserat på deltagande** främjas genom att förstärka partnerskapet med det civila samhällets organisationer, särskilt från utvecklingsländerna, och via organiserade nätverk och branschorganisationer och genom en strategisk dialog.
- **Samstämmighet** främjas på intern och extern nivå genom att i) synkronisera programplaneringen med land-/regionstrategidokumentens programperiod; ii) bedriva ett nära samarbete med kommissionens övriga avdelningar för att utveckla och genomföra LRRD-landstrategier och in- och utfasningen av det tematiska programmet; iii) garantera politisk och operativ samstämmighet mellan de olika livsmedelsbiståndsinsatser inom det humanitära biståndet som görs inom ramen för arbetet med att trygga livsmedelsförsörjningen; iv) på ett så tidigt stadium som möjligt involvera EU:s medlemsstater för att föra arbetet med att trygga livsmedelsförsörjningen framåt; v) främja extern samstämmighet och **komplementaritet** i linje med OECD:s Parisdeklaration om biståndseffektivitet. För detta ändamål kommer det tematiska programmet att utnyttja FN-organens och andra internationella organisationers expertis för att föra arbetet med att skapa en internationell trygg livsmedelsförsörjning framåt och tillhandahålla internationella kollektiva nyttigheter.
- Insatserna inriktas på de områden och grupper som är **mest sårbara** och har osäkrast livsmedelsförsörjning, baserat på bedömningar av livsmedelsförsörjningen och samordning med andra aktörer.
- De insatser som ges stöd måste vara **hållbara**, inklusive deras inverkan på samhället, ekonomin och miljön på lokal och regional nivå.
- Kommissionen kommer att fatta beslut om de fyraåriga (2007–2010), och därefter treåriga (2011–2013), tematiska strategidokumentet (programdokumentet) efter det att kommittéförfarandena ägt rum.
- Kommissionen kommer på grundval av denna fleråriga programplanering att utarbeta årliga åtgärdsprogram där det fastställs vilka prioriterade åtgärder som skall stödjas, liksom specifika mål, förväntade resultat samt vägledande belopp.

- Programmet skall genomföras i överensstämmelse med 2000 års reform av förvaltningen av biståndet till tredjeländ, i vilken det bland annat föreskrivs att ansvaret för förvaltningen vid behov skall delegeras till delegationerna.
- I fråga om halvtidsöversynen kommer en extern utvärdering av åtgärderna under den första treårsperioden (2007–2009) att genomföras som underlag för förberedelserna för det andra tematiska strategidokumentet (2011–2013). Rapporterna kommer att överlämnas till och diskuteras med medlemsstaterna och Europaparlamentet.

3.3. Mål

I enlighet med EU:s nya uttalande om utvecklingspolitiken är det övergripande målet med det tematiska programmet att främja en tryggad livsmedelsförsörjning och bidra till uppnåendet av det första millennieutvecklingsmålet, dvs. att råda bot på hungersnöden.

Programmets specifika målsättning är att öka effekterna av EU:s livsmedelsförsörjningspolitik, särskilt för de mest sårbara befolkningsgrupperna, genom att fastställa en rad samstämmiga prioriteringar och åtgärder som kan utgöra ett komplement till ländernas nationella program och förbättra samstämmigheten dem emellan.

3.4. Strategiska prioriteringar⁴

Efter omfattande interna och externa samråd har en rad strategiska prioriteringar fastställts. De slutgiltiga besluten om stöd till prioriterade områden kommer att fattas på grundval av de detaljerade behovsbedömningar som kommer att utarbetas i samarbete med de berörda avdelningarna, både inom kommissionen och på delegationerna.

3.5. Strategiska prioriteringar för att främja tillhandahållandet av globala kollektiva nyttigheter och finansieringen av världsomspännande program

3.5.1. Globala kollektiva nyttigheter⁵

- Efterfrågestyrd forskning och teknisk innovation till gagn för de fattiga, framför allt inom jordbruket (inbegripet djurhållning, skogsbruk, fiske och vattenbruk) med särskild inriktning på tryggad livsmedelsförsörjning. Stödet bör ge återverkningar i senare led och syfta till att stärka de regionala och nationella forskningsinstitutionernas kapacitet.
- Stöd till användning och spridning av **satellitbilder** och satellituppgifter.
- **Kapacitetsutveckling** och utbildning.
- Upprättande av **nätverk och partnersamarbete** nord-syd och syd-syd på de vetenskapliga och tekniska områdena.

⁴ Närmare uppgifter om de strategiska prioriteringarna finns i bilaga 1.

⁵ Enligt den definition som gjorts av *International Task Force on Global Public Goods* omfattar globala kollektiva nyttigheter frågor som i) är av vikt för det internationella samfundet, ii) de enskilda länderna inte kan, eller vill, ta itu med på egen hand, och därför iii) måste lösas kollektivt på multilateral nivå av både industriländer och utvecklingsländer.

3.5.2. *Världsomspännande (och kontinentala) program*

Med hjälp av världsomspännande program kan gemensamma strategier för flera regioner utvecklas på särskilda områden som är viktiga för livsmedelsförsörjningen. Det gäller bl.a. följande prioriterade områden:

- **System för information om livsmedelsförsörjning och varningssystem**, inbegripet övervakning av försörjningsmöjligheterna. Inom ramen för de världsomspännande programmen kommer man att utveckla, pröva, standardisera och sprida metoder och verktyg samt stödja kapacitetsutvecklingen och den institutionella utvecklingen på regional och nationella nivå.
- **Strategier för livsmedelsförsörjning**. Stöd via ett världsomspännande program till de regeringar som är beredda att utveckla strategier och program för livsmedelsförsörjning, i synnerhet i de fall där livsmedelsförsörjningen inte är ett prioriterat stödområde. De tematiska programmet kommer inte att finansiera nationella program för livsmedelsförsörjning. De måste stödjas genom de geografiska instrumenten.
- **Stöd till kontinentala och regionala livsmedelsförsörjningsprogram**, på de områden som är av särskild betydelse för en tryggad livsmedelsförsörjning, t.ex. jordbruket, handel med jordbruksprodukter och en hållbar förvaltning av naturresurser, inbegripet skogsbruk och fiske. Världsomspännande, kontinentala och regionala program kommer att lägga särskild vikt vid de regionala och kontinentala organisationernas prioriterade insatsområden, komparativa fördelar och mervärde och vid behov fungera som ett komplement till det stöd som ges genom de geografiska instrumenten.
- **Skapande av kontaktnät mellan ledande fackfolk på området**, som skall fungera som ett forum och en möjlighet till utbildning med tanke på utformningen och genomförandet av politiken och strategierna. **Skapande av kontaktnät mellan organisationer i det civila samhället, mellan jordbrukarsammanslutningar och fackföreningar**, (såväl syd-syd som nord-syd), i syfte att stödja den världsomspännande livsmedelsförsörjningen.

3.5.3. *Förespråkande och främjande av det globala arbetet för tryggad livsmedelsförsörjning*

Kommissionen kommer att fortsätta att ta upp frågor som rör livsmedelsförsörjning i den internationella debatten och sträva efter harmonisering och avstämning med partnerländer i tredje världen och med andra givare. Det kommer att vara särskilt viktigt att knyta starkare kontakter med organisationer inom det civila samhället.

3.6. **Åtgärder för att trygga livsmedelsförsörjningen i exceptionella övergångssituationer och instabila stater**

I det nya s.k. ”europeiska samförståndet” om utvecklingspolitiken anges det, i samband med tryggad livsmedelsförsörjning, uttryckligen att övergångssituationer kommer att uppmärksammas särskilt. Gemenskapen förbinder sig att fästa större uppmärksamhet vid fattiga länder, problematiska partnerskap och svaga eller sönderfallande stater⁶, och

⁶ Detta begrepp täcker problematiska partnerskap och kriser samt situationer efter en kris.

konstaterar att 30 % av de fattigaste människorna med en otrygg livsmedelsförsörjning bor i svaga stater.

I målländerna kommer programmet att fungera som ett redskap för att under en övergångsperiod följa upp de åtgärder som finansieras inom ramen för instrumentet för humanitärt bistånd, innan de långsiktiga åtgärderna för att trygga livsmedelsförsörjningen sätts in genom de geografiska utvecklingsprogrammen. Under denna övergångsperiod kommer man genom programmet att se till att situationen när det gäller livsmedelsförsörjningen åtgärdas i tid och på rätt sätt. Programmet omfattar följande:

- **Utarbetande av landstrategier för katastrof-, återanpassnings- och utvecklingsbistånd (LRRD)** med särskild inriktning på livsmedelstrygghet. Inom kommissionen kommer arbetet att ledas av en avdelningsövergripande LRRD-arbetsgrupp, som kommer att övervaka det löpande programmet och dess genomförande. För LRRD krävs flexibilitet och en fast anslagstilldelning.
- **Förbättring av in- och utfasningen av stödet** genom att i) stödja information om livsmedelstrygghet (se programmets första del), ii) utveckla innovativa metoder (se programmets tredje del), iii) förbättra kriterierna för in- och utfasning och tillämpa dem redan i planeringen av den humanitära fasen, på grundval av en bedömning från fall till fall, iv) främja en stark samordning, och v) öka medvetenheten om och utveckla metoderna för LRRD.

I fall då en livsmedelskris drabbar flera länder i en region måste de nationella åtgärderna dessutom kompletteras genom regionala åtgärder (t.ex. varningssystem, regionala livsmedelsmarknader, etc.). I sådana fall är det möjligt att det inte finns medel tillgängliga inom ramen för det regionala vägledande programmet. Det tematiska programmet för tryggad livsmedelsförsörjning skulle då, om så krävs, kunna sättas in för att underlätta övergången från katastrofbistånd till utvecklingsbistånd.

Vid utarbetandet av konkreta åtgärder för denna del av programmet kommer bl.a. följande faktorer att prioriteras:

- **Målgrupp (till vem):** Sårbarhetsbedömningen kommer att fokusera på de mest utsatta samhällena och de mest sårbara grupperna (se punkt 3.8 om stödmottagare).
- **Insatser (vad):** Programmet kommer att fokusera på i) investeringar som är nödvändiga för att skydda, bevara och återställa produktionsmedel och sociala nyttigheter som är avgörande för en tryggad livsmedelsförsörjning, i syfte att möjliggöra ekonomisk integration och långsiktig återanpassning, och ii) åtgärder för att minska sårbarheten vid chocker och stärka människors motståndskraft genom stöd till krisförebyggande och krishantering.
- **Redskap och metoder (hur):** I linje med gemenskapens politik för tryggad livsmedelsförsörjning kommer åtgärderna i första hand att finansieras med kontanta medel för att stimulera den lokala produktionen och de lokala marknaderna. Om det inte finns fungerande marknader eller alternativa lösningar får de genomförande partnerna använda pengarna till att köpa in och dela ut livsmedel. Samarbetet med lokala myndigheter och samhällen kommer att vara av största vikt när det gäller att fastställa de lämpligaste stödformerna. Största möjliga samordning och harmonisering med andra givare kommer att eftersträvas.

- **Partner (med vem):** De viktigaste partnererna kommer att vara internationella och lokala icke-statliga organisationer, lokala myndigheter (där det är möjligt) och FN-organ (där det är lämpligt).

3.7. Att främja innovativ politik och innovativa strategier

För att hålla jämna steg med utmaningarna när det gäller livsmedelsförsörjningen på lokal, nationell och regional nivå får det tematiska programmet användas för att stödja utveckling och provning av innovativa, hållbara och lokalt förankrade strategier och tillvägagångssätt samt spridning av bästa praxis på livsmedelssäkerhetsområdet.

Typiska områden för sådana insatser är t.ex. jordbruk och förvaltning av naturresurser; livsmedelsförsörjning och landsbygdsutveckling/lokal utveckling (inbegripet stadsområden och områden kring städer); hållbar förvaltning av och tillgång till naturresurser, inbegripet skogs- och fiskeresurser; näringsfrågor, demografiska och sysselsättningsrelaterade frågor, migration; livsmedelsförsörjning och hälsa/utbildning (etc.).

Genom inriktningen på innovation kommer programmet att främja och komplettera åtgärder som vidtas av aktörer inom det civila samhället; tillhandahålla stöd som bygger på människornas förmåga och deras innovativa lösningar; stödja metodologiskt arbete och åtgärder som syftar till att minska sårbarheten; göra det möjligt för beslutsfattare att forska i och planera för nya utmaningar på livsmedelsförsörjningsområdet; höja potentialen för reproduktion av innovationer och deras spridning syd-syd.

3.8. Stödmottagare

Programmet, som är ett nyckelinstrument när det gäller att uppnå målen beträffande tryggad livsmedelsförsörjning, syftar till att göra livsmedelsförsörjningen tryggare världen över och kommer därför att omfatta **ett brett spektrum av stödmottagare**. Alla tre delarna i programmet kommer att utformas och genomföras med sikte på slutmålet att förbättra försörjningsmöjligheterna och livsmedelstryggheten för de fattiga på landsbygden och i städerna, särskilt för de mest utsatta grupperna.

I detta sammanhang, särskilt när det gäller den andra delen i programmet, kommer stödet för en tryggad livsmedelsförsörjning att inriktas på mottagare inom två stora, utsatta grupper: i) personer som inte själva klarar sitt uppehälle utan behöver tillfälligt stöd för att trygga sin försörjning (t.ex. genom "säkerhetsnät"), och ii) personer som behöver tillfälligt stöd för att ta sig ut ur den absoluta fattigdomen och börja delta i produktiv verksamhet. Följande grupper kommer generellt att prioriteras: Barn under 5 år; samhällen där många lider av hiv/aids eller andra kroniska sjukdomar; krigsdrabbade samhällen och grupper samt internflyktingar; kvinnor, särskilt kvinnliga familjeförsörjare; herde-, småbrukar- och fiskarbefolkningar vars livsmedelsförsörjning inte är tryggad; jordlösa och jordbruksarbetare samt extremt fattiga grupper i städerna.

Många olika **indirekta stödmottagare** kommer också att dra nytta av den kapacitetsuppbyggnad som är ett led i programmet, däribland personal vid nationella och regionala myndigheter, statliga och icke-statliga institutioner samt institutioner inom den privata sektorn.

3.9. Partner för genomförandet av det tematiska programmet

Det är meningen att man inom programmet skall samarbeta med en rad olika offentliga och icke-statliga aktörer. I synnerhet när det gäller stater i upplösning kommer stödet att grundas på lokala aktörers bedömningar, prioriteringar och egna initiativ.

Gemenskapen vidtar konkreta åtgärder för att främja strategiska partnerskap med **FN och multilaterala organ** på områden där ett samarbete kan bidra till kommissionens program för livsmedelssäkerhet. Strategiska partnerskap utgör också ett stöd för gemenskapens arbete inom ramen för den internationella politiska dialogen om livsmedelstrygghet.

Den roll som organisationer inom det civila samhället kommer att spela som partner kommer att vara mycket viktig i alla delar av programmet: som strategiska bundsförvanter i olika insatser för att främja genomförandet, som huvudpartner när det gäller planering och genomförande av stödet i övergångssituationer och instabila lägen, och som innovationsfrämjare. Programmet kommer att förbättra förmågan hos icke-statliga organisationer i nord och syd att delta i den politiska dialogen om livsmedelstrygghet. Programmet kommer också att främja samarbetet mellan icke-statliga organisationer och andra icke-statliga aktörer och den privata och den offentliga sektorn. Branschorganisationer, fackföreningar och privata institutioner kommer att uppmuntras att delta aktivt.

Beroende på situationen kan också **offentliga aktörer** komma i fråga som partner i programmet. **Lokala myndigheter** spelar en viktig roll i instabila stater och i situationer efter en kris. Kontinentala, regionala och nationella institutioner kan komma att involveras i världsomspännande program för tillhandahållande av globala kollektiva nyttigheter, t.ex. forskning och innovation. Det kan också finnas utrymme för att låta offentliga aktörer delta i främjandet av innovativ politik och innovativa strategier för tryggad livsmedelsförsörjning.

ANNEX

ANNEX 1 – PROGRAMME’S STRATEGIC PRIORITIES, BENEFICIARIES AND PARTNERS

1. STRATEGIC PRIORITIES TO SUPPORT THE DELIVERY OF INTERNATIONAL PUBLIC GOODS AND THE FINANCING OF GLOBAL PROGRAMMES

1.1. International Public Goods (IPGs)⁷

- Pro-poor and demand-driven **research and technological innovation**, primarily in agriculture (including livestock, forestry, fisheries/aquaculture) and sustainable management of natural resources, with an explicit focus on food security. International public institutions should be eligible for funding, including in partnership with the private sector. The support package would include downstream dissemination of information and technology as well as best practices and strengthening of capacities of regional/national research institutions. Research themes would include: sustainable agricultural productivity, efficient use of water resources, animal health, nutrition (so-called hidden hunger) market and trade (e.g. dynamics of local and regional markets and prices, Sanitary and Phytosanitary Standards, knowledge dissemination). Research should also contribute to a better understanding of the root causes of food insecurity (social, anthropological, environmental and economic aspects).
- Support for the use and dissemination of **satellite imagery and data**, not only for crop monitoring and early warning systems, but also for food security systems, e.g. including such dimensions as land use and management.
- **Capacity development and training**, such as **distance learning** tools, to expand the reach of research and know-how in remote areas.
- **Networking**: Partnerships with EU research initiatives that are relevant for food security and complementary to those funded by existing programmes (such as the 6th and 7th Research Framework Programmes). North-South and South-South **Scientific and technological networking** of scientists, students, experts, institutes (including twinning) to promote sharing of experiences and foster initiatives on an inter-regional, continental and global scale.

1.2. Global (and continental) programmes

Global programmes are a means of developing common approaches across regions in specific areas relevant to food security. Priorities include:

- **Food security information and early warning systems, livelihood monitoring.** Global programmes will develop, test, standardise and disseminate methodology and tools, and support capacity and institutional development at regional and national level, ensuring consistency and coherence between systems at different levels. Emphasis will be on

⁷ As defined by the International Task Force on Global Public Goods: International public goods address issues that: i) are important to the international community, ii) cannot, or will not, be adequately addressed by individual countries acting alone, and therefore iii) are addressed collectively on a multilateral basis, by both developed and developing countries.

methodologies designed to ensure that the information is made available and is accessible by all. The funding of national systems will however be provided by geographical instruments or governments or other donors. Such programmes will help to harmonise and align donors' approaches, in particular EU Member States. Their implementation will rely both on specialised organisations including UN agencies and on a large platform of expert NGOs and international institutions. The Programme will be instrumental in coordinating and aligning food security information methodologies and systems currently supported by different EC instruments, e.g. in LRRD situations.

- **Food Security Strategies.** Support through a global programme will be provided to governments willing to develop food security strategies and plans, where food security is not selected as a priority area for assistance and in collaboration with international organisations. The Thematic Programme will not fund national food security programmes, which will have to be supported by way of the geographical instruments.
- **Networking of senior policy experts,** providing a forum and at the same time a training opportunity for policy formulation and implementation.
- **Networking of civil society organisations,** to improve their access to information, facilitate sharing of experiences and best practices, and strengthen their advocacy capacity, in particular of women and disadvantaged groups. South-South and North-South networks will be supported. Farmers' associations and trade unions (agricultural labourers) will also be eligible for support, including in twining/collaboration with EU organisations.
- **Support for continental and regional FS programmes,** in fields of specific relevance to food security, such as agriculture, sustainable management of natural resources and agricultural trade in support of regional organisations' priorities. Other themes of relevance could include: commodity chains, diversification within and from agriculture, markets (including capital and labour), access to land and water, HIV-AIDS. Global/continental programmes will focus on the areas of comparative advantage and value added of the regional/continental organisation with a demonstrable impact downstream.

1.3. Advocacy and advancement of the global food security agenda

The Commission will continue to advocate for and address key food security issues in the international debate and foster harmonisation and alignment with developing partners and donors. Particularly important will be a stronger alliance with civil society organisations. Key issues include: (i) the role of food aid in food security (so as to foster a greater international consensus on food aid policies); needs assessments (currently overly food aid-biased); (ii) Poverty Reduction Strategies, pro-poor growth and food security; (iii) trade (international and regional trade have a strong impact on food security); (iv) governance (food security is heavily affected by governance failures); (v) the right to food (as reflected in the Voluntary Guidelines to which the EU subscribes).

2. ADDRESSING FOOD INSECURITY IN EXCEPTIONAL SITUATIONS OF TRANSITION AND STATE FRAGILITY

The new "EU Consensus on Development" clearly states that, where food security is concerned, "particular attention will be paid to transition situations". There is a strong commitment to "paying greater attention to poorer countries, difficult partnerships and fragile

and failed states”⁸, recognising that 30% of the poorest, and food-insecure, people live in fragile states.

The Thematic Programme focuses on the dynamic nature of food insecurity: the transition from relief to rehabilitation and development is rarely a linear one as, due to the high vulnerability of the extreme poor, even a small shock can have a serious adverse effect on their survival capabilities. Failure to address such vulnerability leads to the repeated mobilisation of emergency support when humanitarian conditions deteriorate. Hence, the overriding priority of Food Security support in transition countries will be to address vulnerability to prevent any regression back into crisis by promoting resilience and opportunities for sustainable livelihoods.

In the case of transition from emergency to development, EC aid is conceived within a broad economic, social and political context, defined in the EC Communication on “Linking Relief, Rehabilitation and Development”⁹ as:

“Rehabilitation programmes which gradually take over the relief/emergency aid to stabilise the economic and social situation and to facilitate the transition towards a medium and long term development strategy”.

This definition recognises a gap or “grey zone” between humanitarian assistance, rehabilitation and development. Implementation of the LRRD concept has been rather disappointing so far, particularly because of the nature of the humanitarian and development instruments, and the timing and forms of their application.

Of particular concern is the food security policy response in situations of protracted crises. It is now estimated that 50 million people worldwide live in an area affected by protracted crises lasting for five years or more (e.g. Sudan). The term applies most often where vulnerability is associated with violent conflict or political instability. Moreover, in more recent times, it has been linked to the HIV/AIDS pandemic, which has a disastrous impact on economies already weakened by governance failure and periodic economic and natural shocks.

In the context of transition, a number of different scenarios justify thematic, rather than geographical, assistance. These may be grouped into three broad categories:

- Situations and countries in which it may be difficult to agree on Food Security actions with partner governments owing to alternative priorities. For example, food insecurity may be concentrated in particular areas (out of state control) or among particular groups (Internally Displaced People).
- Countries in which cooperation has been suspended or no cooperation framework (CSP) is in place. The absence of a functioning state means an increased role for civil society and multilateral organisations to intervene effectively (e.g. Somalia).
- “Forgotten crises” in which cooperation with national governments may be difficult to establish through geographical instruments.

⁸ This concept covers difficult partnerships and crisis/post-crisis situations.

⁹ COM(2001) 153.

In all cases EC aid responds to the needs of the most vulnerable and acts as an entry point for more systematic policy dialogue and longer-term cooperation arrangements.

In target countries, the programme will provide an instrument to ensure, during a transition period, the follow-up of activities financed under the humanitarian instrument before the phasing-in of long-term food security activities under geographical development programmes. In this transition period, the Programme will ensure that food security is properly and timely addressed.

Similarly, in the event of a food crisis involving several countries in a region (e.g. as in 2005 in Western Africa), a regional response is required to complement national actions (e.g. on early warning systems, regional food markets, etc.). In such an event, resources may not be available in the Regional Indicative Programme and the FS TP could, if required, bridge the gap between the emergency and the development response.

The need to devise effective criteria for phasing-in and phasing-out different instruments raises the question of how to assess short-term needs (life saving situation) and longer-term needs (life protecting) and identify the right stakeholders. In situations of state failure, the role of local stakeholders, their communities and organisations as partners becomes even more essential.

To respond to the above challenges in exceptional situations, the Programme will:

- **establish LRRD country strategies**, with a specific focus on food security. Work at the Commission level will be steered by a standing LRRD Commission inter-service working group who will review the rolling programme and oversee implementation. LRRD requires flexibility and fast resource allocation. This may mean adapting the timeframe of aid, the financing procedures, the choice of instruments, beneficiaries and implementing partners.
- **Improve phasing-in and phasing-out** by: (i) supporting Food Security information (see component 1); (ii) adopting innovative approaches (see component 3) such as the Integrated Food Security Phase Classification (IFSPC) tool developed by the Somalia Food Security Assessment Unit; (iii) working jointly with the Humanitarian Aid Instrument in order to improve criteria and introduce them as of the planning of the relief phase, on a case by case basis; (iv) promoting effective coordination among international organisations, national and local governments, civil society and beneficiaries; and (v) raising awareness of the LRRD approach.

As indicated earlier, a tough challenge in addressing food insecurity is how to overcome crises in countries marked by conflict and political instability where phases of transition do not follow the linear LRRD approach but often overlap. Examples of countries in protracted¹⁰

¹⁰ Protracted crises can be defined as ‘situations in which large sections of the population face acute threats to life and livelihoods over an extended period, with the state and other governance institutions failing to provide adequate levels of protection or support’. The term has been applied most often where vulnerability is associated with violent conflict or political instability. Moreover, it has been linked to the impact of the HIV/Aids pandemic, which has a disastrous impact on economies already weakened by governance failure and periodic economic and natural shocks.

and complex crisis¹¹ include DRC, Eritrea, Ethiopia, Haiti, Somalia, Sudan, West Bank and Gaza.

Furthermore, in the event of a food crisis involving several countries in a region a regional response is required to complement national actions (e.g. on early warning systems, regional food markets, etc.). In such an event resources may not be available in the Regional Indicative Programme and the FS TP could, if required, bridge the gap between the emergency and the development response.

In devising concrete action for this component, the Programme will prioritise, inter alia, the following:

- **On targeting (who):** vulnerability assessment will focus on the most affected communities and vulnerable groups with lower resilience to shocks, and will be careful to avoid any discrimination that might lead to conflict (see details in chapter 5 on beneficiaries).
- **On aid (what):** very often the relief approach is protracted by the delivery of unconditional transfers of food aid and handouts, while protection and recovery of productive and social assets vital for food security is neglected. Investments are crucial to allow economic integration and longer-term recovery. Concrete examples of aid are: the rehabilitation of local infrastructure combined with productive and social safety nets, improved availability/access to agricultural inputs, non-agricultural income generating activities, etc., addressing vulnerability to shocks and strengthening people's resilience through support for crisis prevention and management.
- **On tools and approaches (how):** in line with the EC FS policy, operations will be financed primarily with cash to stimulate local production and markets. In the absence of functional markets and alternative options, implementing partners may use cash allocations to purchase and distribute food. The time frame of the rehabilitation programmes will have to allow for a gradual consolidation of livelihoods and institutions so as to restart the normal development processes. In this context predictability of support is important. Working together with local authorities and communities will be of paramount importance to identifying the most appropriate types of assistance. The Programme will support by every possible means coordination and harmonisation with other donors' intervention.
- **On partners (with whom):** prime partners will be international and local NGOs, local authorities whenever possible and UN agencies where appropriate.

3. PROMOTING INNOVATIVE POLICIES AND STRATEGIES

In order to keep pace with evolving food security challenges at local, national and regional levels, the Thematic Programme may support the development and testing of innovative sustainable and locally owned policies, strategies, and approaches, as well as dissemination of

¹¹ An increasing number of emergencies are related to conflict and have come to be known as "complex emergencies". The Inter-Agency Standing Committee (IASC) defines a "complex" emergency as: "a humanitarian crisis in a country, region or society where there is a total or considerable breakdown of authority resulting from internal or external conflict and which requires an international response that goes beyond the mandate or capacity of any single agency and/or the ongoing UN country programme". (Source FAO (2004), FAO's Emergency Activities: Technical Handbook Series).

best practices in the field of food security. The areas below have been identified by the Commission as possible fields for intervention; this list is not exhaustive and may be reviewed as needs and situations require.

- Pro-poor growth-orientated agriculture, fisheries/aquaculture and forestry with an emphasis on low-cost, locally owned, sustainable solutions
- Prevention and preparedness strategies to avert food crises or mitigate its effects
- Food security and rural/local development (decentralisation, rural-urban linkages, local development and area-based management are priority areas in the new EU policy statement). Stimulation of the local private sector
- Sustainable management of and access to natural resources (land, water and energy), impact of the degradation of natural resources on household and national food security
- Urban and peri-urban food security, landless food-insecure and income diversification through non-agricultural activities
- Nutrition and the neglected issue of “hidden hunger” (micronutrient deficiencies have an enormous impact on the lives of mothers and children in particular)
- Demographic, labour issues and migration
- Relations between key social issues and food security (safety nets, the HIV-AIDS pandemic, sanitation, the role of education in fostering food security, etc.)
- Gender equity, minorities and ethnic groups usually targeted as extreme poor and food-vulnerable.

Through its focus on innovation the Thematic Programme will:

- promote and complement actions of civil society stakeholders, who are leading players in developing effective aid which has the potential to link relief, rehabilitation and development;
- promote aid that builds on people’s coping capacities, their innovative solutions and supports methodological work and action aimed at reducing vulnerability;
- strengthen the capacity of the Community to engage in effective policy dialogue with developing partners and donors;
- allow policy-makers to research and plan for new food security challenges that might arise in the medium to long term;
- enhance the potential for replication and upscaling of innovations and their South-South dissemination.

4. BENEFICIARIES

Being a key instrument to fulfilling food security objectives, the Programme aims to reduce food insecurity worldwide and therefore will concern a **broad range of beneficiaries**. All three components of the Programme will be designed and implemented with the ultimate aim of improving the livelihoods and food security of the rural and urban poor, especially among the most disadvantaged groups.

In this context, particularly in component 2, food security aid will target beneficiaries belonging to two broad disadvantaged groups: i) those who are not self-reliant and need temporary support (e.g. safety nets), and ii) those who need temporary support to graduate from absolute poverty and engage in productive activities. Priority will be broadly given to the following groups:

- ***Children under the age of 5:*** In 2005, despite abundant global food supplies, at least 150 million children under five were suffering from various forms of malnutrition. The results of childhood malnutrition leave a legacy of underweight children, stunted growth, susceptibility to infections, as well as other physical and cognitive disabilities.
- ***Communities with members suffering from HIV/AIDS or other chronic illnesses:*** HIV/AIDS and other illnesses such as malaria and tuberculosis inflict a heavy burden of care on families, thereby triggering food insecurity. There is often a household trade-off between food and health care provision, as households deplete a limited asset base and exhaust social networks of ‘kin and community’ to provide care. When the most productive worker dies a household often experiences a food gap.
- ***War-affected communities and Internally Displaced People:*** Aid must target war-affected populations and provide assistance to internally displaced populations, who are often the casualties in a protracted crisis. It must aim at food self-reliance of affected populations.
- ***Women:*** The prevalence of food insecurity particularly applies to women, who, despite their multiple roles as food producers, household managers, care givers and income generators, continue to be the most vulnerable to food insecurity. This prioritisation complements the support of programmes focusing on children under the age of five.
- ***Food-insecure pastoralists, small farmers and fisher folk:*** Aid must support these three groups, who are often the extremely poor and most dependent on a limited asset base.

Landless and farm labourers, urban ultra-poor: These categories are often neglected, but demographic pressure, combined with inadequate and inequitable economic growth, in both Asia and certain African regions, drives increasing numbers of poor out of agriculture.

The Programme will target a broad range of **intermediate beneficiaries** by way of capacity building, including staff from national and regional administrations, governmental and non-governmental institutions, and private sector institutions, etc.

5. IMPLEMENTING PARTNERS OF THE THEMATIC PROGRAMME

The Programme is intended to work with a range of different public and non-state actors, at global, national and local level. In particular, aid in situations of state failure will rely on local stakeholders' assessments, priorities and own initiatives.

The EC is taking concrete steps to promote strategic partnerships with **UN and multilateral agencies** in areas which make coherent contributions to EC food security programmes. Strategic partnerships also support the work of the EC in policy dialogue in the international food security arena. Strategic partnerships provide a means of building upon the respective comparative advantages in specific areas, whilst also reinforcing the 'added value' of a consistent approach amongst donors. Recently, the Commission has signed memoranda of understanding with the FAO and WFP. Other UN agencies do relevant work in terms of food security, UNICEF, UNDP, WHO, IFAD, UNRWA, for example. The CGIAR group is a prime partner of the Commission as far as agricultural research is concerned.

The role of civil society organisations as Programme partners will be of primary importance in all components of the programme, as strategic allies in advocacy, as prime partners in the design and provision of aid in situations of transition and instability and as promoters of innovation. The programme will support the capacity of Northern and Southern NGOs to engage in policy dialogue on food security. The Programme will foster cooperation between NGOs and other non-state actors, and the private and public sector. The role of professional associations, trade unions and private institutions will be actively promoted.

Depending on the specific situations, **public stakeholders** could also be partners of the programme. **Local authorities** play an important role in fragile states and situations of post-crisis. **Continental, regional and national institutions** might be associated with global programmes for the delivery of global public goods, such as research and innovation. There could also be scope for involving public stakeholders in the promotion of innovative food security policies and strategies.

ANNEX II - PUBLIC CONSULTATION REPORT

In a spirit of consultation and dialogue, as enshrined in the Commission Communication COM(2002) 704, the drafting of the Food Security Thematic Programme involved the participation of both Commission departments and a wide range of stakeholders and civil society organisations.

Using an issues paper for the purposes of the consultation process was chosen in order to facilitate a truly participatory consultation process. First of all, the paper was prepared on the back of literature made available by specialised agencies in food security, informal discussions and a critical review by the Commission departments concerned. The issues paper was sent to 50 Delegations in countries where food insecurity prevails. It was circulated to policy departments of specialised agencies, such as IFPRI (CGIAR), FAO and WFP, as well as, informally, to EU Member States. The paper was published on the Europa website for general public information. It was also discussed at meetings with two NGO networks, the EU Food Security Group of CONCORD and the International Food Security Network, which facilitates the work of local NGOs in 12 food-insecure countries.

Feedback from the consultation, which was generally very positive on the pertinence and substance of the Thematic Programme, provided interesting material for the drafting of the Communication.

In particular, Delegations underlined the need to ensure flexibility and rapid procedures for the implementation of the Programme, together with greater coordination/synergy among the different cooperation instruments, be they geographical or thematic (other budget lines) and particularly relief.

Specialised agencies provided valuable inputs both on policy and methodological issues, according to their main areas of competence. FAO highlighted the importance of continued investment to develop capacities and food security information systems while applying a strategy combining short and long-term approaches. WFP focused on the second component of the Thematic Programme, situations of transition, and elaborated on the phasing-in/phasing-out of relief and the need for a good mix of assistance for long-term recovery and development, supporting community building and local authorities. IFPRI underlined the need for a broad approach to food security by investing in rural development and agriculture, without neglecting urban food security, particularly in capacities and technology.

EU Member States stressed the need for an integrated approach to food security as part of poverty reduction and pro-poor growth, and underlined the importance of good governance and decentralisation/local development. They emphasised the importance of not neglecting poor urban dwellers, the landless and the private sector as a partner.

Civil society organisations warned against procedures that might make the Programme rigid and slow to implement, while NGOs stressed the importance of their role not only as implementing partners, but particularly in advocacy and policy-making. The need for increased NGO/South-South and North-South cooperation was also highlighted. NGOs provided a number of concrete and interesting inputs for the future programming of the new thematic instrument.